

Hans Wiegel

Hans Wiegel adviseert om ten behoeve van de lezers het woordenboek er maar even bij te pakken om uit te leggen wat hij bedoelt als hij Vonhoff 'de mastodont onder de commissarissen' noemt. Hij zal dan wel op de figuurlijke uitleg, 'geweldig gevaarte', doelen, want Vonhoff is geen uitgestorven slurfdiër met grote slagstanden en knobbelkiezen.

Behalve een geweldig gevaarte is Vonhoff in de herinnering van Wiegel altijd een 'man van het brede gebaar' geweest, ook letterlijk. "Dat was al in 1967 toen we samen in de Tweede Kamer kwamen. We trokken veel met elkaar op en reden vaak samen in de auto naar Den Haag. Hij hield dan één hand aan het stuur, met zijn andere hand maakte hij brede gebaren in de auto. Dat waren risicovolle ritten."

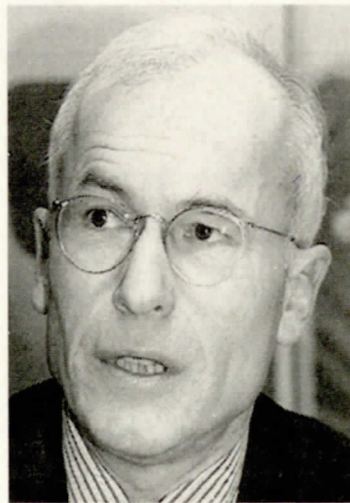
Wiegel was als minister van Binnenlandse Zaken verantwoordelijk voor de benoeming van Vonhoff tot CdK in Gronin-



gen. Hij herinnert het zich nog goed. "Op een vraag van de toenmalige fractievoorzitter Vos van de PvdA, antwoordde ik dat er een politiek zwaargewicht van liberale huize zou komen. Vonhoff had niet gesolliciteerd, ik heb hem gevraagd. Op dat moment was hij voor die plek de juiste man. Hij heeft die verwachtingen volkomen waar gemaakt."

Jos Staatsen

Jos Staatsen was burgemeester van Groningen. "Vonhoff was continu in de weer, voortdurend op pad. Hij had gemakkelijk toegang tot mensen die voor Groningen van belang waren." Dat is één punt. Het andere is de persoonlijkheid van Vonhoff. "Een markante persoonlijkheid en een briljante geest. Markant door zijn voorkomen, gedrag en uitspraken en briljant door de inhoud van wat hij zei. Iemand om wie je niet gemakkelijk heen kunt en ook iemand met wie je ontzettend kunt lachen," zegt Staatsen. Staatsen, naast voorzitter van de sectie betaald voetbal van de KNVB een erkende autoriteit op het terrein van management en bestuur,



noemt Vonhoff geen manager. "Vonhoff is een klassieke bestuurder. Een man van grote lijnen en belangen afwegen."

Henk Binnendijk

Henk Binnendijk, programmeur televisie van TV Noord, heeft Henk Vonhoff jarenlang wekelijks geïnterviewd voor Radio Noord. "Vonhoff mocht graag dat wekelijkse praatje houden, hij liet dat liever niet aan de gedeputeerden over. Het gebeurde op allerlei plekken, dat was het leuke. En het gebeurde ook wel bij hem thuis."



Roel Vos

Aan de benoeming van Vonhoff is heel wat lobbyen vooraf gegaan. Roel Vos, toen fractiechef, later gedeputeerde, herinnert zich dat de landelijke PvdA-top bereid was om Groningen na het vertrek van Toxopeus opnieuw aan de VVD te laten. "We zijn toen zelf op zoek gegaan in de liberale vleugel van de VVD," zegt Vos. En daar stuitte de PvdA op Vonhoff. Namen noemen tegenover de minister mocht toen nog niet, maar daar had Vos wel een oplossing voor. "Ik heb toen tegen Wiegel gezegd dat we een zwaargewicht wilden. Door die formulering liet ik blijken dat we Vonhoff accepteerden."

Als gedeputeerde heeft Vos Vonhoff elf jaar van nabij meegemaakt. "Hij was er altijd op uit om de goede sfeer te bewaren en te zorgen voor goede onderlinge verhoudingen. Daarnaast heeft hij als boegbeeld



van de provincie een belangrijke bijdrage geleverd aan het bestuur van deze provincie."

Het is Vos opgevallen dat in de publiciteit rond het afscheid van Vonhoff hij door de media weinig kritisch is benaderd. "U kunt van mij niet verwachten dat ik dat nu wel ga doen."

Henk Koop

Ondernemer Henk Koop van Beheer Koop Tjuchem was onlangs nog met Henk Vonhoff op zakenreis in China. "Vonhoff is iemand die ontzettend goed kan luisteren als het hem interesseert. Maar als hij zijn mening al heeft gevormd, dóét hij alleen maar alsof hij luistert. De kwesties waarin wij zakelijk met elkaar te maken hadden, heeft Vonhoff zodanig - indirect - gestuurd dat hij zijn zin heeft gekregen."

Hij is een uitstekende, ouderwetse onderwijzer die in een balsturige klas het lesje er tenslotte altijd in krijgt. Hij laat de lastige klas uitrazen en voert vervolgens de regels uit. Vonhoff is wat dat betreft altijd de onderwijzer gebleven die hij vroeger al was.

Hij kan ook prachtig sprookjes vertellen en dat doet hij zodanig dat niemand zich na afloopt afvraagt: klópt het alle-

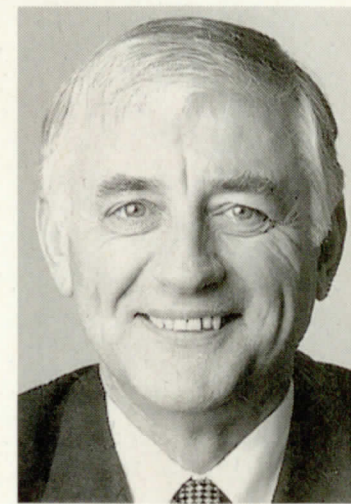


maal wel? Samenvattend denk ik dat Vonhoff een duidelijk stempel heeft gedrukt op het bestuur en het imago van Groningen. Maar alle stempels zijn ooit aan vernieuwing toe."

Wim Dik

Wim Dik, de topman van KPN, leerde Vonhoff kennen bij de verhuizing van PTT Nederland naar Groningen. De verhouding was wat moeizaam, omdat Vonhoff in de woorden van Dik 'die jongens uit Den Haag niet vertrouwde.' Later draaide dat helemaal bij en werden de rollen zelfs omgedraaid. "Zonder géne spande hij jou voor zijn karretje. Je stinkt er ongemerkt in. Ik weet nog dat hij ons om geld vroeg voor een roeibaan bij Harkstede. Die zou zo mooi worden dat de Bosbaan wel gesloten kon worden. Achteraf bezien hadden we dat geld net zo goed meteen in de plomp kunnen gooien."

De hulp was overigens wederzijds. Dik deed nooit tevergeefs een beroep op Vonhoff. "Eén telefoontje was voldoende. Hij maakte ons probleem meteen tot het zijne." Vonhoff is



van groot belang geweest voor deze provincie, zegt Dik. "Met veel verve, maar ook met veel lawaai, heeft Vonhoff Groningen op de kaart van Nederland neergezet. Onder zijn bewind heeft Groningen aan relatief belang gewonnen."

16 x Vonhoff = Henk



André Robaard

André Robaard, een fervent Oranjeklant, is Kamerheer in dienst van de Koningin. Hij vergezelt het staatshoofd bij bezoeken aan de provincie Groningen en maakte bij die gelegenheden ook Vonhoff regelmatig mee. "Die bezoeken waren altijd heel, heel goed voorbereid," zegt Robaard. "Het was ook fantastisch om Vonhoff mee te maken. Een heel grote persoonlijkheid, met veel gevoel voor humor, die op elk moment het juiste woord weet te kiezen."



Lo van Kats

Mr. Lo van Kats is griffier van Gedeputeerde en van Provinciale Staten en vooral rechterhand van CdK Vonhoff. "Het idee dat ik van hem had gekregen via de media, heeft hij heel erg bevestigd. De heer Vonhoff is een buitengewoon deskundig bestuurder, een belezen man en vooral een hartelijk mens. Vanaf de eerste dag dat ik hier werkte was het jij en jou en Lo en Henk. We zijn goede vrienden geworden."



gebeurde op allerlei plekken, dat was het leuke. En het gebeurde ook wel bij hem thuis, vaak 's morgens vroeg om half acht. Dan stonden we klaar en dan hoorden we een zwaar geluid op de trap en vervolgens sprak Vonhoff ondanks het vroege uur op kwieke wijze het volk even toe.

Als dat praatje aan het einde van de dag moest worden opgenomen, ging het altijd wat minder. Dat kwam door vermoeidheid, denk ik. Vonhoff heb ik leren kennen als een bijzonder aimabel man die ten opzichte van journalisten altijd een zekere distantie heeft aangehouden. Teveel vertrouwelijkheid was er nooit en dat vond ik eigenlijk wel goed. Vonhoff heeft



zich bovendien gemanifesteerd als iemand met een geweldig gevoel voor humor. Je lag af en toe krom. Het was zeer gemakkelijk om hem te interviewen, al heeft hij zich niet steeds aan de afspraak gehouden dat het iedere keer weer een leuk en apart gesprek zou worden. Het kwam helaas ook wel voor dat het praatjes werden waar niks uit kwam."

Erik Bleumink

"Er zijn tijden geweest dat hij hier elke week kwam," zegt Erik Bleumink, de voorzitter van het College van Bestuur van de Rijksuniversiteit Groningen. Bleumink zegt de affiniteit die Vonhoff voor de universiteit toonde het meest in de scheidende CdK te waarderen. "Ik zal hem missen. Vonhoff is niet alleen van belang geweest voor Stad en Ommelanden, maar ook voor de universiteit. Zonder hem was de terugkeer van tandheelkunde niet mogelijk geweest." Bleumink noemt verder Vonhoff's inspanningen voor de totstandkoming van de studiecetra voor Mexico, Canada en de Verenigde Staten. Vonhoff heeft politieke deuren geopend bij minister Ritzen en de toenmalige staatssecretaris



Cohen die voor de RUG van groot belang waren. "Daarna konden wij met onze argumenten bij hen terecht," zegt Bleumink.

Bert Postma

Elf jaar lang was Bert Postma de vaste chauffeur van Vonhoff. Daar is hij best een beetje trots op, want: "Niet iedereen rijdt met de commissaris." Uitgerend heeft Postma het nooit, maar het moeten ontelbare uren zijn geweest dat ze met elkaar op pad waren. "Ik heb een kleine miljoen kilometer met Vonhoff gereden. Als je gemiddeld 80 kilometer per uur rijdt, reken het dan maar uit." Ontstaat er dan meer dan een gewoon contact? "Het blijft natuurlijk wel de verhouding chauffeur-commissaris, maar je leert elkaar wel beter kennen. Je praat over voetballen, je gezin en de kinderen, maar de meeste tijd besteedde Vonhoff aan het werk. In de auto bereidde hij altijd zijn volgende afspraak voor."



Aanmerkingen op zijn rijstijl heeft Vonhoff nooit gemaakt. "De man moet zich prettig voelen achterin de auto. Toen ik de Commissarisenpenning kreeg, zei Vonhoff dat ik de enige ambtenaar was bij wie hij rustig een oogje dicht deed."



Henk Vonhoff is iemand die graag in het openbaar spreekt, maar naar wie het nooit vervelend is om te luisteren. Bij zijn afscheid draaien we de rollen om. Op deze pagina komen zestien mensen aan het woord over de scheidende Commissaris der Koningin in Groningen. Over de eigenzinnige bestuurder Vonhoff als mastodont, smulpaap en de onderwijzer die hij altijd is gebleven. 'Een meeuw op het Groningse platteland, altijd krijsend, desnoods tegen de wind in,' is een van de uitspraken die onze verslaggevers Henk Kuipers en Jan van Dijk optekenden uit de galerij der prominenten.

Harm en Annie Springer

Harm en Annie Springer uit Annen, tot voor kort chef-kok en gastvrouw van restaurant De Fraeylemaborg in Slochteren, hebben erkend smulpaap Vonhoff regelmatig mogen ontvangen. "Een schat van een man. Hij is heel eenvoudig gebleven en hij had voor iedereen altijd een vriendelijke woord over, ook voor de afwashulp. Altijd ging hij, als hij hier lekker gegeten had, even naar de keuken om te bedanken," zegt Annie Springer. Over Vonhoff's culinaire voorkeuren wil ze zich niet teveel uitlaten. "Maar ik mag misschien wel verklappen dat de heer Vonhoff graag wat Franse kaas en rode wijn nuttigde. En bonbons." Harm Springer vult aan: "De heer Vonhoff is een gezellige snoeper. Zijn frustratie was dat hij bijna altijd zakelijk moest eten en dan kreeg hij doorgaans

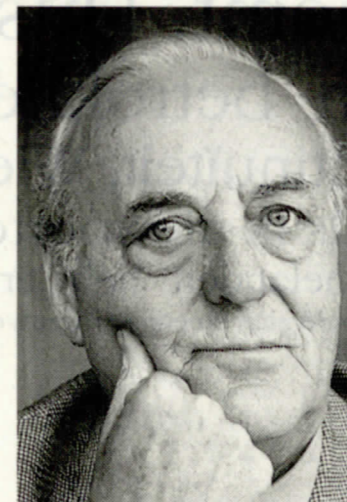


liflafjes, terwijl hij vaak veel liever van een lekkere stampot of capucijners met spek zou willen smullen."

Jan Beijert

"Het is wel een lofzang, hè ?, zegt oud-politicus en columnist Jan Beijert nadat hij is uitgesproken over Vonhoff. "Maar ja, ik kan moeilijk iets anders zeggen als ik dit vind." Jan Beijert: "Vonhoff was een aangenaam mens in de omgang. Ik bewonder hem voor zijn belezenheid. Een erudiete man, die veel van geschiedenis weet. Een man die zich, soms op luidruchtige wijze, voor de provincie Groningen heeft ingezet. Die daarbij ook zijn eigen partij trotseerde, denk maar aan de ruzie met minister Neele Kroes over de spreiding van de rijksdiensten. Als het om het belang van Groningen ging, was hij bereid om dwars door alle partijen heen te gaan."

"De man versaat niet, gaat altijd maar door. Had ook overal entree. Of hij in het Duits, Frans of Engels een rede moest houden, hij kwam er altijd uit en was bijna altijd geestig.



Vonhoff dwong respect af, waar hij ook kwam."

"Maar hij is zo oud, nu moet hij weg. Hij moet nu verder als professor, wat ik wel een goeie mop vind, maar dat zal hem ook wel lukken. Voor Alders zal het moeilijk worden om Vonhoff te evenaren."

George Verberg

Vonhoff is president-commissaris van de Gasunie, waarvan Verberg hoofddirecteur is. Verberg noemt Vonhoff 'een vitale man met een zeer brede belangstelling wiens bestuurlijke capaciteiten ik zeer erg ben gaan waarderen.'

Uiteraard is het Verberg ook opgevallen dat Vonhoff graag spreekt. "Maar in zijn geval vind ik dat helemaal niet erg. Hij spreekt met humor en eruditie. Van een heel andere klasse dan andere mensen die ook graag spreken. Vonhoff is een echt mens. Ook ijdel, maar dusdanig gedoseerd en gecombineerd met andere eigenschap-



pen dat ik het charmant vind."

Lenie 't Hart

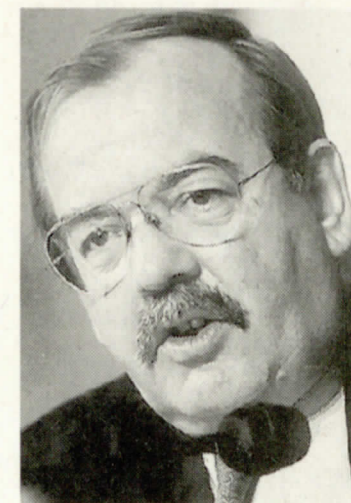
"Ik ken meneer Vonhoff al heel lang. Hij kwam hier vaak langs met zijn moeder, zijn vrouw, zijn kinderen en zijn kleinkinderen. Dat was heel gezellig, heel informeel. Meneer Vonhoff hoórt gewoon bij de zeehonden-crèche. Hij is een echte ambassadeur voor ons. Ik denk dat hij in Den Haag voor ons heeft gevochten als dat nodig was. Ook vond ik meneer Vonhoff een hartstikke lieve man. Hij weet veel, kent de literatuur en hield daardoor altijd goede toespraken waar ik wel eens jaloers op was. Verder was hij, net als ik, een echte NJN-er, iemand van de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie. Die haal je er zo uit. Jammer dat hij weg gaat, al is zijn opvolger de heer Alders ook gek van zeehonden.



Toen de heer Alders nog minister was, kregen we wel mooi zes ton voor de verbouwing van onze crèche."

Relus ter Beek

Relus ter Beek, Commissaris der Koningin in Drenthe, noemt collega Vonhoff 'een meeuw op het Groningse platteland, altijd krijsend, desnoods tegen de wind in'. Volgens Ter Beek is Vonhoff een invloedrijke persoon die vanuit Groningen sterke banden bleef houden met Den Haag. "Want de vis wordt immers op zee gevangen, herinner ik mij als een van zijn uitspraken. Ook zag Vonhoff de belangen van de provincie- en landsgrensoverschrijdende samenwerking. Hij is een bekwaam en gewichtig functionaris, aanspreekbaar en meedenkend, scherp van geest en ook spitsvondig taalkunste-



naar met een geheugen als een computer."